

[Bolvig]

densfreden og er derfor vort største udenrigspolitiske spørgsmål.

SALT-forhandlingerne og den netop afholdte FN-nedrustningssamling bringer ingen ende på den fortsat accelererende oprustning. Ca. 2.500 mia kr. anvendes til rustningsformål i en verden hærget af sult og fattigdom. For blot en beskedent del af disse midler kunne vi hindre nød og ulykke og skabe fremgang og velstand overalt på jordkloden.

Mellem supermagterne, USA og Sovjet, foregår der en voldsom konkurrence om at levere våben ikke alene til venligtsindede stater, men også langt uden for disses rækker, ja, selv mellem de allierede magter i Vesten hersker der en ubønhørlig konkurrence om at komme ind på de givtige våbenarter. Kynismen og kortsynetheden fremgår vel klarest af en udtalelse af den tidligere britiske forsvarsminister, Denis Healey, jeg citerer:

»Skønt regeringen [altså den britiske] tillægger det den allerstørste betydning at gøre fremskridt i spørgsmålet om nedrustningskontrol og nedrustning, må vi dog samtidig tage de praktiske skridt, vi kan, for at sørge for, at dette land ikke undlader at sikre sin rimelige andel af dette værdifulde handelsmarked.«

Og så fremgik det oven i købet af de store bestikkelseshøringer i Washington, at englænderne er saktet bagud, fordi de havde en for høj moral i våbenhandelen.

Den voldsomste konkurrence, der intet har at gøre med de storpolitiske modsætninger mellem Øst og Vest, forekommer dog mellem Amerikas egne selvstændige våbenfabrikker. Gennem korrupsion og bestikkelser lokker og truer man land efter land, ikke mindst i den fattige verden, til at købe våben og udstyr, dødsensfarligt legetøj, som landene ofte overhovedet ikke har brug for. Udviklingslandene køber takket være østlig og vestlig forretningssans og bestikkelser våben for et større beløb end den samlede udviklingsbistand fra den velhavende verden, og staternes regeringer og ledere lader det ske i sikkerhedens misbrugte navn. Som Alva Myrdal udtalte i 1976:

»Det, som gør rustningskapløbet til en global dårskab, er, at alle lande nu køber større og større usikkerhed for en højere og højere pris.«

I sikkerhedens navn, men af økonomiske årsager, har Vestens førende stater oprustet shahens Iran i et hidtil uset omfang. Alene fra USA er der i 1974-75 ifølge officielle amerikanske kilder leveret våben og udstyr til Iran for næsten 8 mia dollars. Den hurtigste måde at få oliepengene til at vende tilbage eller suge overskuddet op er at sælge våben – for at citere den tidligere amerikanske finansminister.

Jeg gætter på, at man i Pentagon og i NATO ryster af skræk for, hvem der måtte afløse selvherskeren på påfugletronen. Bliver det et leninistisk-marxistisk regime, som da vil kunne vende de effektive vestlige våben mod producenterne selv? Det er indlysende, at en voldsom oprustning og militær udbygning af et land som f. eks. Iran sætter en kædereaktion i gang. Landene omkring den persiske golf, som i århundreder har frygtet den store nabo mod nordøst, føler faren og iværksætter, hjulpet af dødens købmænd, en oprustning, der igen får afsmittende effekt på andre nabolande.

Det må være de små landes forpligtelse at påvise tåbeligheden og farerne ved den fortsatte oprustning. Vi må benytte vort medlemskab af NATO til at kræve en langt mere effektiv kontrol med enhver form for våbenproduktion og nøje kontrol med eksporttilladelser. Det er klogere, mere human og givet mere effektivt at føre udenrigspolitik gennem udviklingsbistand end ved våbendiplomati.

Jeg vil på det radikale venstres vegne bede regeringen tage skridt til at gennemføre en egentlig og effektiv flygtningepolitik. Jeg mener at vide, at Danmark lovede flygtningehøjkommissær Poul Hartling at udvide flygtningekvotaen og bistanden til flygtningene ude i verden. Det er vi selvfølgelig meget glade for.

Grundet den voksende ledighed i hele den vestlige verden har de normalt store modtagerlande Canada og USA skåret deres kvoter ned. Det gør behovet for en udvidet europæisk indsats større.

Siden 1957 har Danmark modtaget 5.150 flygtninge, hvoraf mere end halvdelen er fra Polen; fra Sydøstasien kun ca. 400. Det er dybt beskæmmende at se den umenneskelighed, hvormed verden lukker øjnene for de vietnamesiske bådflugtninges skæbne. Vi kan ikke forlange, at f. eks. Thailand, Malaysia